

Socialna varnost, človeški odnosi

V današnjih zaostrenih gospodarskih razmerah se verjetno nismo zavedali, da se bo družbenoekonomski položaj starejših občanov in invalidov kljub valorizacijam tako skokovito poslabšal. To je eden od poudarkov s sedme seje občinske konference SZDL Ljubljana Center, ki se je sestala v ponedeljek 24. junija. Beseda je tekla o izvajanju zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Na konferenci so razrešili dosedanjega sekretarja Janka Rednaka, ki je odšel na drugo dolžnost in namesto njega izvolili Borisa Traunška, predsednika KK SZDL Ledina.

Iz uvodne besede Ksenije Preželj o pokojninskem zavarovanju povzemamo, da je potrebno proučiti in nemudoma uveljaviti dodatne možnosti za združevanje sredstev za sanacijo položaja upokojencev. Ni normalno, da je socialno ogrožen občan, ki je 35 ali 40 let združen delo. V naši občini živi skoraj ena četrtnina občanov, ki jih prištevamo med starejše, kar pomeni, da moramo temu vprašanju posvetiti še posebno pozornost. Ne smemo se ustaviti samo pri vprašanju vse manj vrednih pokojnin ampak se moramo ukvarjati tudi s standardom starejših občanov, možnostjo izrabe njihovega prostega časa, vprašanjem socialno zdravstvene problematike in drugo.

Dušan Semolič je ob vsem tem opozoril, da ne gre le za razreševanje materialnega položaja upokojencev – o kate-

rem sicer nihče ne dvomi, da je najpomembnejši – pač pa da gre tudi za ustvarjanje humanih medsebojnih odnosov v družbi. Gre za odnos, ki ga mora imeti mlada generacija do starejših občanov, ki se kaže po eni strani v pripravljenosti, da jim priskoči v vsakem trenutku na pomoč, po drugi strani pa v vsakdanjih srečanjih, pri katerih odigra največkrat odločilno vlogo že ena sama dobra beseda.

Konferenca je povzela predloge in pripombe, ki so jih podale krajevne konference SZDL in sklenila predlagati pristojnim organom v republiki naslednje rešitve:

Vsak delavec bi moral imeti rešen svoj stanovanjski problem še pred odhodom v pokoj. Delovni kolektivi bi morali svoje upokojence še naprej vključevati v svojo dejavnost; priskočili naj bi na pomoč v času letnih dopustov,

kadar imajo redno zaposleni delavci bolniško, kadar so razne »špice« in podobno. Upokojece naj bi vključevali tudi v sindikalno in drugo družbenopolitično dejavnost. Pokojnine bi morali obvezno uskaljevati z rastom OD. V delovnih organizacijah, kjer morajo delavci delati nadure, naj se tudi ta zaslužek šteje v maso OD; od te mase naj se plačujejo prispevki za socialno zavarovanje in s tem naj se obenem dviguje masa za obračun pokojnine. Proučiti moramo možnost, da se sredstva na žiro računih obrestujejo. Na seji so tudi podprli predlog, naj bi prispevke za gradnjo domov za ostarele občane odvajali do leta 1990 in ne le do leta 1985, kot je bilo prvotno dogovorjeno.

Za tekoče usklajevanje pokojnin se je zavzela tudi Božena Ostrovršnik, ki pa je opozorila, da ima le ena tretjina vseh sedanjih upokojencev polno delovno dobo. Tudi to je eden od virov za nizke pokojnine. Sicer pa je pred nami predlog republiške konference SZDL, naj bi izračunavali pokojninsko osnovo na podlagi zadnjega leta delovne dobe. To sicer pomeni velikanska dodatna sredstva in ugotoviti moramo, kako jih bomo lahko zagotovili. N.I.

Delegati na 7. seji občinske konference SZDL Ljubljana Center

Po ljubljanskih občinah

Z NOVO ORGANIZIRANOSTJO DO USPEŠNEGA DELA – Stanovanjske zadruge so pred leti predstavljale pomemben dejavnik v gradnji zasebnih hiš. Toda v zadnjih letih ta oblika združništva zamira, saj je bilo še leta 1974 v Ljubljani registriranih kar 118 stanovanjskih zadrug, lani pa le še 25, pri čemer jih je dejansko aktivnih le 18. Sedaj naj bi ustanovili stanovanjske zadruge Ljubljana in s tem pospešili ustanavljanje zadrugnih enot za posamezna zazidalna območja. To enoto naj bi v okviru zadruge ustanovili takrat, ko bi že bilo zagotovljeno zamljišče za graditev.

PRVI DEL OBNOVE GRADU JE KONČAN – Ljubljanski grad je doživel že veliko načrtov, pri njihovem uresničevanju pa se je zamenjalo prav tako veliko izvajalcev. Sedaj je prvi del prenove gradu skorajda končan, saj so sanirali tako imenovano grajsko lupino, obnovili streho, dokočno pa sta urejena stolp in poročna dvorana. Nosilec nadaljnje prenove gradu naj bi bil sozd SCT, ki naj bi že letos dokončal gostinski objekt. Pač pa je med gostinskimi podjetji in zasebniki vse manj interesa za nakup prostorov. Razlog so cene. Te so resnično visoke, kajti po sedanjih načrtih bi morali za dokončanje kvadratnega metra površine v gostinski etaži odšteti nič manj kot 157 tisoč dinarjev!

KAKO DO NOVIH STANOVANJ? – V krajevni skupnosti Koroški partizani za Bežigradom imajo precej težav pri graditvi stanovanj v zazidalnem območju BS 5/2 ob Titovi cesti. Tukaj bi morali zgraditi še 250 stanovanj, hkrati pa bi morali porušiti 16 hiš. Strokovne rešitve tega problema so bile javno razgrnjene, vendar krajanje ne spreminjajo svojih stališč in nasprotujejo nadaljnjim posegom. Zato je bežigradski IS dal v presojo skupščini različice rešitve osnutka zazidalnega načrta.

JEDRO LJUBLJANE ZGODOVINSKI SPOMENIK – Kot načrtujejo, naj bi še letos v občini Ljubljana Center sprejeli odlok o razglasitvi srednjeveškega mestnega jedra za kulturni in zgodovinski spomenik. Gre za območje Stare Ljubljane in grajskega griča, z odlokom pa naj bi zagotovili oziroma onemogočili nenadzorovane posege v ta prostor. Ze lani so pripravili podoben odlok, letos pa so ga razširili in dopolnili, pri čemer so člani izvršnega sveta občine Center menili, da bi morali v odloku natančneje opredeliti kulturno, zgodovinsko in naravno vrednost zgradbe, ki naj bi bila zaščiteni. Namen odloka ni le zaščita, pač pa tudi omogočanje hitrejše prenove tega predela mesta. Včasih so tudi nekateri postopki za pridobivanje vseh soglasij in dovoljenj povzročili več škode, kot pa nenadzorovani posegi.

NALOGE POČASI URESNIČUJEJO – Štirimesečni podatki o poslovanju šišenskega gospodarstva kažejo naslednjo podobo: združeno delo je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem izvozilo za 0,7 odstotka manj blaga, na konvertibilnem območju je vrednost izvoza za 5,5 odstotka manjša, pač pa se je povečala vrednost izvoza na klirinško območje – za 12,2 odstotka. Pomembno pa je, da se je izvoz na konvertibilni trg v aprilu povečal kar za 43,5 odstotka, pri čemer tretjino vsega izvoza predstavljajo posebne oblike: tako imenovani kooperacijski posli so se povečali kar za 101,2 odstotka. Med največjimi izvozniki na devizno trdnje so medvoški Color, Tekstilova tozda Tkalnica in Tekstilana ter Tuba.

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL LJUBLJANA CENTER

Opredelitve naj bodo bolj jasne

Osnutki samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje so nastali nekoliko prezgodaj, da bi jih lahko tudi realno kvantificirali. Po mnenju koordinacijskega odbora za usklajevanje družbenih dejavnosti pri predsedstvu OK SZDL so zaradi tega tudi ocene v osnutkih še vedno nerealne. Predsednik odbora Noel Škerjanec je na seji predsedstva občinske konference SZDL v Centru, ki je bila v četrtek, 13. junija, menil, da v osnutkih ni globalne usmeritve razvoja.

V osnutkih, ki so zdaj v javni razpravi v vseh občinah, še ni jasno opredeljeno vprašanje solidarnosti. Tudi investicije niso jasno opredeljene in predstavljajo še vedno le spiske želja ne pa opredelitev realnih možnosti. Med drugim ni jasno, kaj naj bo s celodnevno šolo: ali naj zadržimo sedanji obseg, ali naj ga širimo ali pa morda celo ukine. Tako imenovane mejne dejavnosti kot so zveza prijateljev mladine, rdeči križ in druge tudi niso ustrezno obdelane v osnutkih, saj še vedno ni jasno, kako jih bomo financirali.

Goran Iskrlič je v razpravi povedal mnenje iz krajevne skupnosti Josip Prašnikar, kjer menijo, da se krajanje v njih ne vidijo in da v gradivu niso upoštevali pripomb iz KS. Financiranje krajevnih skupnosti še vedno ni urejeno. Vojka Zerovnik iz občinskega komiteja za družbene dejavnosti je menila, da bi morali poenostaviti postopek spreminjanja prispevnih stopenj med letom in da ne bi bilo potrebno za vsako, tudi neznatno spremembo sklicevati skupščin. Po mnenju Iva Bernarda je slabo obdelano področje telesne kulture, ki ji v naši občini za zdaj ne vidimo perspektive in – vsaj kar je razvidno iz osnutkov – kaže celo nazadovanje. V programih tudi ni videti nobene skrbi za človekovo okolje. Marko Polič je vprašal, zakaj moramo graditi v Ljubljani

nove zdravstvene domove, če pa vemo, da niti zdravstveni dom v občini Center ni povsem izkoriščen. Vid Štempihar je vprašal, kje naj bi gradili predvidenih 9500 stanovanj, saj bi morale biti lokacije znane že sedaj. O stanovanjih je govoril tudi Boris Traunšek, ki je menil, da je tistih 96 stanovanj, ki smo jih v zadnjih letih zgradili v naši občini odločno premalo. Mirko

Kmet je med drugim opozoril na že znano dejstvo, da v našem mestu v bistvu sploh nimamo javnih stranišč.

Predsedstvo je obravnavalo tudi predlog občinskega sveta zveze sindikatov glede zmanjšanja števila delegatskih mest v zboru združenega dela občinske skupščine. Predlog je nastal v zvezi s predvidenimi spremembami občinskega statuta.

Predloga na seji niso sprejeli, ker so ugotovili, da tak kakršen je v bistvu krši ustavno načelo, po katerem morajo biti vsi delavci ustrezno zastopani v zboru združenega dela. Ugotovili pa so, da predlog vendarle zasluži pozornost in zato so menili, naj bi o njem spregovorili v javni razpravi. Dokončno naj podajo svoje mnenje delavci v združenem delu. N.I.

KRAJEVNI PRAZNIK KS STARA LJUBLJANA

Krepitev delegatskega sistema

V veliki dvorani Magistrata so 21. junija popoldne drugič proslavili praznik krajevne skupnosti Stara Ljubljana. Prebivalci se tega dne spominjajo ženskih demonstracij 1943. leta na njihovem ozemlju.

Tudi letos so prisostvovali slovesnosti delegati pobratenih krajevnih skupnosti Adlešiči in Mlinše-Kolovrat, med njimi pa je bil tudi predsednik občinske skupščine Albin Vengust.

Predsednik krajevne konference SZDL Andrej Baloh je spregovoril o dogodkih, ki so Staroljubljančanom za svetel zgled pri premagovanju ovir v sedanjih odločilnih časih. Orisal je pridobitve, ki jih je dobila KS Stara Ljubljana s prenovo nekaterih zgradb in III. samopriskevkom, zadržal pa se je tudi pri potrebah prebivalcev in prebivalk te krajevne skupnosti.

Na slovesnosti so podelili sedem bronastih priznanj OF, 12 pismenih priznanj krajevne skupnosti ter 30 priznanj združe-

nja borcev NOV Stara Ljubljana. Proslavo sta obogatila z nastopom mo-

ški pevski zbor Commerce in tamburaški orkester iz Adlešičev.

Bronasta priznanja OF so prejeli: Alojz Gruden, Brigita Blažević, Jožica Jerič, Mirjana Borčić, Nela Sinkovec, Antonija Kranjc in Rozi Ilovcar, priznanja krajevne skupnosti Stara Ljubljana pa: Milan Bačar, Tončka Grmšek, Leo Souvan, Ana Gril, Jožefa Križman, Marinka Bitenc, Ivan Juvan, Tatjana Skubic, Franc Mažgon, Matjaž Pokorn, Jože Smrkolj in delovna organizacija Silkoplesk-Termoplast